

TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ 23-IOJI JONO JABLONSKIO KONFERENCIJA

Reikšmė kalboje ir kultūroje

PROGRAMA

Universiteto g. 5, Vilnius
2016 m. rugsėjo 23–24 d.

Mokslinis komitetas

Prof. dr. Grasilda Blažienė (pirmininkė, Lietuvių kalbos institutas)

Doc. dr. Aleksejus Andronovas (Sankt Peterburgo valstybinis universitetas, Rusija)

Prof. dr. Laimutė Balodė (Helsinkio universitetas, Suomija; Latvijos universitetas, Latvija)

Prof. dr. Ineta Dabašinskienė (Vytauto Didžiojo universitetas)

Prof. habil. dr. Jolanta Gelumbeckaitė (Frankfurto prie Maino Goethe's universitetas, Vokietija)

Prof. habil. dr. Anna Tyrpa (Lenkijos mokslų akademija, Lenkija)

Doc. dr. Loreta Vilkienė (Vilniaus universitetas)

Prof. habil. dr. Anna Zielińska (Lenkijos mokslų akademija, Lenkija)

Organizacinis komitetas

Dr. Aurelija Gritėnienė (Lietuvių kalbos institutas)

Dr. Gintarė Judžentytė (Vilniaus universitetas)

Prof. dr. Vytautas Kardelis (Vilniaus universitetas)

Dr. (HP) Rita Miliūnaitė (Lietuvių kalbos institutas)

Doc. dr. Kristina Rutkovska (Vilniaus universitetas)

Prof. dr. Irena Smetonienė (Vilniaus universitetas)

Prof. dr. Jolanta Zabarskaitė (Lietuvių kalbos institutas)

Doc. dr. Vilma Zubaitienė (Vilniaus universitetas)

2016 m. rugsėjo 23 d. (PENKTADIENIS)

8.30–9.00	REGISTRACIJA (prie Kristijono Donelaičio auditorijos)
9.00–9.30	KONFERENCIJOS ATIDARYMAS (Vincio Krėvės (118) auditorija)
	PLENARINIS POSĖDIS (Vincio Krėvės (118) auditorija)
	Pirmininkauja: Rita Miliūnaitė, Irena Smetonienė
9.30–10.00	Jerzy Bartmiński <i>Znaczenie jako struktura otwarta</i>
10.00–10.30	Pietro Umberto Dini <i>Senųjų baltiškų religinių tekstų vertimų paralelės: dėl pasiutimo formos</i>
10.30–11.00	Danguolė Mikulėnienė <i>Jonas Jablonskis – dialektologas</i>
11.00–11.30	Antanas Smetona <i>Jonas Jablonskis – tradicija ir dabartis</i>
11.30–13.00	PIETŪS

	Bendrinės kalbos sekcija Kazimiero Būgos auditorija	Dialektologijos sekcija 107	Etnolingvistikos sekcija Jono Balkevičiaus auditorija	Senosios raštijos sekcija Kristijono Donelaičio auditorija
	I posėdis			
	Pirmininkauja: Ilga Migla, Jolanta Zabarskaitė	Pirmininkauja Danguolė Mikulėnienė	Pirmininkauja Irena Smetonienė	Pirmininkauja Pietro Umberto Dini
13.00–13.20	Daiva Aliūkaitė <i>Bendrinės kalbos konceptualizacijos modeliai</i>	Igor Isaev <i>Градуальная оппозиция палатализованных и непалатализованных согласных в русских говорах</i>	Svetlana Tolstaja <i>Семантическая реконструкция в этнолингвистике</i>	Diego Ardoino <i>Forma dat esse rei. Prūsų kalbos paminklų klasifikacijos problema</i>
13.20–13.40	Ilga Migla <i>Neologisms in Latvian Printed Media</i>	Lina Murinienė <i>Visuotinio kirčio atitraukimo ypatumai Naujosios Akmenės jaunimo kalboje</i>	Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska <i>Różne znaczenia czy różne profile?</i>	Ilja Lemeškin <i>Baltų kalbų pėdsakų interpretavimo ribos</i>
13.40–14.00	Jolanta Zabarskaitė <i>Semantikos slinkty s dabartinėje lietuvių kalboje: konkrečių atvejų analizė</i>	Vilija Ragaišienė <i>Vardažodžių kirčiavimo modeliai (kirčio neatitraukiančių aukštaičių patarmių pagrindu)</i>	Aloyzas Gudavičius <i>Konceptualiųjų metaforų konvencionalumo aspektas</i>	Bronius Maskuliūnas <i>Senųjų lietuviškų tekstų leksikos semantika: liežuvis ir kalba</i>

14.00–14.20	Danutė Liutkevičienė <i>Reikšmių pateikimas „Bendrinės lietuvių kalbos žodyne“</i>	Edmundas Trumpa <i>Latvių aukštaičių priegaidžių audiciniai skirtumai tarmės atstovų požiūriu</i>	Zofia Sawaniewska-Mochowa <i>XIX-wieczne słowniki przekładowe z Litwy jako źródła do badań etnolingwistycznych</i>	Adriano Cerri <i>Apie baltišką rankos pavadinimą ir jo indoeuropiečių giminaičius</i>
14.20–15.00	DISKUSIJOS			
15.00–15.30	KAVOS PERTRAUKĖLĖ			
	II posėdis			
	Pirmininkauja: Rita Miliūnaitė Andrejs Veisbergs	Pirmininkauja Dalia Pakalniškienė	Pirmininkauja Aloyzas Gudavičius	Pirmininkauja Bronius Maskuliūnas
15.30–15.50	Andrejs Veisbergs <i>Change of Lexical and Phraseological Meaning in Latvian (Reasons, Speed, Consequences)</i>	Mirosław Jankowiak <i>Contemporary Belarusian Dialects in Lithuania, Varena District. Sociolinguistic Situation and Condition of the Dialect</i>	Monika Bogdzevič <i>PYKČIO konceptas lietuvių kalboje (remiantis leksikografiniais duomenimis)</i>	Anta Trumpa <i>Ar XVII a. latvių kalbos žodynai – patikimi senųjų reikšmių aiškinimo kelrodžiai?</i>
15.50–16.10	Rita Miliūnaitė <i>Žodžių reikšmių slinktytis ir bendrinės kalbos normos</i>	Jowita Niewulis-Grablunas <i>Lenkų kalbos garsų atliepimai Punsko šnektos jaunimo kalboje</i>	Silvija Papaurėlytė <i>Kai kurie cukrinio diabeto (cukraligės) koncepto bruožai lietuvių kalbos pasaulėvaizdyje</i>	Gintarė Judžentytė, Vilma Zubaitienė <i>Atitikmenų ekvivalentiškumo problema paraleliniuose XVII a. žodynuose</i>
16.10–16.30	Jolanta Vaskelienė <i>Lietuvių rašytojų kūrinių naujadarai: darybos ir semantikos ypatumai</i>	Rima Bakšienė <i>Suvalkiečio reikšmių sklaida Suvalkijoje: tarminės savimonės modelis Marijampolės apylinkėse</i>	Marius Smetona <i>Vanduo lietuvių sąmonėje</i>	Lina Plaušinaitytė <i>Lietuviškų patarlių reikšmių interpretacijos Constantino von Wurzbacho „Die Sprichwörter der Polen historisch erläutert, mit Hinblick auf die eigenthümlichsten der Lithauer...“ (1852)</i>
16.30–16.50	Daiva Murmulaitytė <i>Naujieji asmenų pavadinimai darybos ir semantiniu aspektu</i>	Violeta Meiliūnaitė <i>Rytų aukštaičių patarmės XXI a. pradžioje: galimi raidos scenarijai</i>	Irena Smetonienė <i>Laisvė – viena iš esminių lietuvių vertybių</i>	Dalia Jakulytė <i>Senųjų raštų morfologijos informacinės sistemos (SERMIS) taikymas leksikologiniams tyrimams</i>

16.50–17.30

DISKUSIJOS

16.50–17.10

Christiane Schiller*Homonimija ir polisemija
Mažosios Lietuvos
rankraštinuose žodynuose*

2016 m. rugsėjo 24 d. (ŠEŠTADIENIS)

	Bendrinės kalbos sekcija Kazimiero Būgos auditorija	Dialektologijos sekcija 107	Etnolingvistikos sekcija Jono Balkevičiaus auditorija	Senosios raštijos sekcija Kristijono Donelaičio auditorija
	I posėdis			
	Pirmininkauja: Aurelija Gritėnienė, Loreta Vaičiulytė-Semėnienė	Pirmininkauja Lina Murinienė	Pirmininkauja Kristina Rutkovska	Pirmininkauja Norbert Ostrowski
10.00–10.20	Jūratė Lubienė <i>Mikonimų semantinė struktūra ir jos teikimo žodynuose problemos</i>	Anna Stafecka <i>Par dažām īpatnējām vārdu nozīmēm latviešu valodas augšzemnieku dialektā</i>	Sigita Jakimovienė <i>(Ne)mandagumo raiška nusikaltimų diskurse: įvardijimo aspektas</i>	Everita Andronova <i>Tėvi un vecāki G. Manceļa (1593-1654) tekstos</i>
10.20–10.40	Aurelija Gritėnienė <i>KŪRYBOS koncepto scenarijus (remiantis „Dabartinės lietuvių kalbos žodynu“ ir „Lietuvių kalbos žodynu“)</i>	Piotr Grablunas <i>Lenkų kalbos skoliniai Punsko šnektos atstovų kalboje</i>	Birutė Jasiūnaitė <i>Velnio pavadinimai pagal veiksmą ar funkciją lietuvių tarmėse ir tautosakoje</i>	Pēteris Vanags <i>Parateksti un to nozīme agrīnās latviešu rakstu valodas vēstures izpētē</i>
10.40–11.00	Loreta Vaičiulytė-Semėnienė <i>Kurti semantika pagal „Dabartinės lietuvių kalbos tekstyną“</i>	Asta Leskauskaitė <i>Retesnės kai kurių pietų aukštaičių šnektose vartojamų prielinksnių reikšmės</i>	Daiva Kardelytė-Grinevičienė <i>Rytų aukštaičiai vilniškiai: kas SAVAS, o kas SVETIMAS</i>	Kęstutis Dambrauskas <i>Žodžių reikšmių mišimas Jokūbo Morkūno „Postilėje“</i>
11.00–11.20	Anželika Gaidienė <i>Gėrimo veiksmažodžiai „Dabartinės lietuvių kalbos tekstyne“: kokie ir kiek?</i>	Jūratė Lubienė, Dalia Pakalniškienė <i>Šiaurės žemaičių patarmės somatizmai: motyvacijos ypatumai</i>	Rūta Petrauskaitė <i>Europos institucijų diskurso pozityvusis patosas</i>	Jolanta Wiśnioch <i>Veiksmažodžių precēt ir milēt vartosena XVII a. latvių kalbos raštuose</i>
11.20–12.00	DISKUSIJOS			
12.00–13.00	KAVOS PERTRAUKĖLĖ			

II posėdis

	Pirmininkauja: Vilija Sakalauskienė, Robertas Stunžinas	Pirmininkauja Vilija Ragaišienė	Pirmininkauja Rūta Petrauskaitė	Pirmininkauja Pėteris Vanags
13.00–13.20	Rita Baranauskienė <i>Leksikos aktualizacijos būdai viešajame diskurse</i>	Florian Sommer <i>Kalbų kontaktai ir Mažosios Lietuvos lietuvių tarmės</i>	Dorota Rak <i>Archiwalia Działu Dokumentacji Kontekstów Kulturowych Muzeum Etnograficznego w Krakowie jako źródło badań językoznawczych</i>	Norbert Ostrowski <i>Jungtuko bei vartosena senuosiuose tekstuose tipologijos ir etimologijos atžvilgiu</i>
13.20–13.40	Vilija Sakalauskienė <i>Žmogaus konceptualizavimas. Semantinis ir etnolingvistinis aspektas (remiantis Jono Jablonskio kartotekos „Lietuvių kalbos žodyniui“ medžiaga)</i>	Christa Schneider <i>Quo vadis, lithuanian dialectology? New methods used in a traditional research field</i>	Maciej Rak <i>Testamenty podhalańskie z XVII i XVIII w. jako źródło do dziejów słownictwa dotyczącego kultury materialnej</i>	Silvia Piccini <i>GENITIVE or ACCUSATIVE? Looking for parameters affecting the marking of the object in Old Lithuanian texts</i>
13.40–14.00	Robertas Stunžinas <i>Savos ir skolintos perkeltinės specialiųjų žodžių reikšmės</i>	Vytautas Kardelis <i>Dialektologija ir senoji lietuvių raštyja</i>	Marfa Tolstaja <i>Семантика превентивных оберегов в славянской народной традиции</i>	Jūratė Pajėdienė <i>Prijungiamieji laiko sakiniai su kuometu senojoje lietuvių kalboje</i>
14.00–14.20	Rita Mikelionytė <i>Homonimų semantinės struktūros pokyčiai</i>		Kristina Rutkovska <i>Patarlių semantinės analizės principai</i>	Mindaugas Šinkūnas <i>Senųjų lietuvių raštų perikopių ryšiai</i>
14.20–15.00	DISKUSIJOS			
15.00	EKSKURSIJA Į NERIES REGIONINĮ PARKĄ			